

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 3P/135/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117221970
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1117221970.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Škultétyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. K., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky H. K., rodenej K., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom X.. Z.. R. XX, XXX XX L., zastúpenej advokátkou JUDr. Angelou Noskovičovou so sídlom Hlavná 223/190, 900 23 Viničné a otca J. K., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX L., zastúpeného advokátom Mgr. Ľubošom Jurčom so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, v konaní o zmenu úpravy styku otca s maloletým, o zákaz styku a o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Styk otca s maloletým R. K., narodeným XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“), u p r a v u j e súd nasledovne:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým vo štvrtok od 14:15 hod. do 18:00 hod. a v sobotu v párnom kalendárnom týždni od 10:00 hod. do 18:00 hod., s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, v rámci ktorých je styk upravený osobitne.

Počas sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, je otec o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým nasledovne:

- počas letných školských prázdnin od 07.07. od 10:00 hod. do 14.07. do 10:00 hod. a od 07.08. od 10:00 hod. do 14.08. do 10:00 hod.,
- počas vianočných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku dňa 23.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod., 24.12. od 10:00 hod. do 15:00 hod., 31.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v párnom kalendárnom roku dňa 25.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod. a 26.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod.,
- počas jarných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku od soboty nasledujúcej po poslednom dni vyučovania pred začiatkom jarných prázdnin od 10:00 hod. do nasledujúcej soboty do 18:00 hod.,
- počas jesenných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania pred začiatkom jesenných prázdnin od 18:00 hod. do posledného dňa jesenných prázdnin do 16:00 hod.,
- počas veľkonočných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku vo Veľkonočnú nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku vo Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 18:00 hod.

Otec si dieťa prevezme v určenom čase v mieste bydliska matky, kde ho aj po skončení styku odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

II. Vo zvyšku súd návrh otca na úpravu styku z a m i e t a.

III. Súd z v y š u j e výživné na maloletého R. K., narodeného XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“), zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 300,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc mesiacom november 2018.

IV. Súd týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/115/2016-135 zo dňa 11.11.2016, a to vo výroku o úprave styku otca s maloletým a o výživnom.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 24.08.2017 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky maloletého dieťaťa R. K., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“), na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže otcovi maloletého styk s maloletým.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že rodičovská dohoda ohľadom úpravy styku otca s maloletým, schválená rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/115/2016- 135 zo dňa 11.11.2016 sa v časti úpravy styku otca s maloletým riadne neplní, otec sa dožaduje styku s maloletým nad rámec tejto dohody, čo mu matka aj umožňuje a ku dňu 27.07.2017 mal otec styk s maloletým rozšírený o 31 hodín, napriek tomu neustále vyvíja na matku nátlak ohľadom styku s maloletým a svojim nevhodným prístupom k maloletému dekompenzoval psychický stav maloletého. Otec začal poukazovať na to, že matka vidí ako dieťa trpí a preto sa musia dať s matkou opäť dokopy a podobne. Otec pri odovzdávaní teatrálnie vezme dieťa vždy na ruky a lúči sa s ním ako keby sa nemali vidieť mesiac, čo R. vždy rozplače a rozčítlivie. Na druhej strane otec dňa 07.06.2017 emailom informoval Z. G. A. n.o. poverenú realizáciou výchovného opatrenia nariadeného súdom uznesením č.k. 3P/10/2017 zo dňa 03.05.2017, otcovi maloletému a následne spoločne obom rodičom, o svojom rozhodnutí vzdať sa rodičovských práv k maloletému, ktorý email otec matke zaslal v kópii. Dňa 13.06.2017 otec u psychológa Z. G. A. n.o. svoje rozhodnutie potvrdil, avšak dňa 14.06.2017 už otec zmenil názor a následne sa so synom stretával a dožadoval sa styku aj nad rámec úpravy súdnym rozhodnutím. Otec neodpovedá matke na otázky, ktoré sa priamo týkajú R. (napr. čas odchodu a príchodu z dovolenky), pri priamom stretnutí odovzdávania dieťaťa matku nepozdraví, na otázku psychologičky odpovedal, že ani zdravieť nebude a to napriek tomu, že ešte pred týždňom sa snažil o obnovenie spolužitia. Napriek spoločným stretnutiam rodičov pri realizácii výchovného opatrenia u J.. F. V., ktorá ako psychológ Z. G. A. n.o. výchovné opatrenie realizuje otec nerozumie alebo nechce rozumieť tomu, že ako rodič musí zmeniť svoje správanie tak, aby nebolo škodlivé pre psychiku dieťaťa. Za posledné obdobie správania otca R. poškodilo zdravie, čo si pri poslednom vyšetrení dňa 21.08.2017 všimla J.. F. V., že dieťa sa opäť dostalo do regresu a začalo mať očné tiky s grimasovaním tváre, čo sa potvrdilo neurologickým vyšetrením, z ktorého správu pripojila matka k návrhu. Otec svojim správaním vypestoval v dieťati pocit, že dieťa sa mu musí neustále zavďačovať za to, že je otec s ním, nechce pochopiť, že dieťa musí žiť v istote, že otec je v jeho živote a R. nemusí byť „dobrý“, aby si ho otec zobral. Neustále sa bojí aby nepovedal alebo neurobil niečo čím sa mu otec vzdiali. Otec prenáša na dieťa tiež pocit zodpovednosti za neúspech v obnovení vzťahu s matkou, keďže otec od R. požaduje, aby matku presvedčil a tvrdí mu, že to či bude mať kompletnú rodinu závisí na matke, nakoľko on (otec) sa už polepšil. Maloletý je zo strany otca zaťažovaný témou rodičovských vzťahov a komunikácie, pýta si od dieťaťa rady, pred dieťaťom používa veku neprimerané invektívy. Maloletý sa cíti vinný za to, že otcovi nevie dostatočne pomôcť. R. zaťažuje vedomie, že sa ho otec vzdáva ako keby bol vec, matka musí maloletého ubezpečovať, že sa ho nikdy nevzdá a stále bude s ním, potrebuje cítiť stabilitu a istotu. Napriek tomu, že otec absolvoval sedenia u psychológa v rámci nariadeného výchovného opatrenia, kde bolo rodičom vysvetlené ako treba so R. komunikovať, otec sa radami psychológa neriadi. Dňa 15.08.2017, po jednom z takýchto sedení otec realizoval styk s maloletým tak, že po 15 minútach spoločne stráveného času syna doviezol matke a pred domom ho doslova vytlačil z auta silne dekompenzovaného v silnom neutíchajúcom plači, s respiračnými problémami, nakoľko otec dieťaťu vysvetlil, že sa ho chce ako syna vzdať, má ne neho zabudnúť, nie je už jeho otec. On pôjde do väzby a zomiera, lebo mu puká srdce. Dieťa obvinil, že sa toto deje preto, lebo rozprávalo, že ho otec bije. Dieťa sa malo priznať sestrenici, že keď bol na výlete s otcom a nechcel jesť „tatino mi dal silnú facku a poslal ma preč, bál som sa sám“. Situáciu matka riešila na stretnutí u psychológa. Za tejto situácie mala matka aj na základe vyšetrenia maloletého u J.. F. V. za to, že kontakt dieťaťa s otcom nie je nateraz pre dieťa prospešný.

3. Súd uznesením zo dňa 03.10.2017, sp. zn. 3P/135/2017-14 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd na čas do právoplatného skončenia konania o zmenu úpravy styku otca s maloletým, o zákaz styku,

zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/115/2016-135 zo dňa 11.11.2016 v časti úpravy styku otca s maloletým R. K., nar. XX.XX.XXXX tak, že styk otca s maloletým neupravil. Súd zároveň týmto uznesením začal konanie o zmenu úpravy styku otca s maloletým, o zákaz styku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.11.2018.

4. Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil tým, že s poukazom na zistené skutočnosti, vyplývajúce najmä zo správy psychológa Z. G. A., n.o. súd dospel k záveru, že v danom prípade bola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého neodkladným opatrením. Nakoľko však ide o rozhodnutie bez vykonania potrebného dokazovania, súčasne s potrebou ochrany práv a záujmov dieťaťa by takéto rozhodnutie malo spĺňať tiež požiadavku nevyhnutného rozsahu, pričom k definitívnej úprave pomerov dôjde až na základe dokazovania vykonaného vo veci samej. Nadväzujúc na uvedené, súd uzavrel, že v rozsahu požadovanom matkou o styku otca s maloletým (vo forme zákazu styku) neodkladným opatrením v danom prípade nemožno. Súd mal za dostatočne osvedčenú závažnú skutočnosť, týkajúcu sa vývoja maloletého R., na základe ktorej usúdil, že je nevyhnutné v záujme ochrany maloletého pred ďalším možným nepriaznivým vývojom jeho psychického stavu stabilizovať jeho pomery a už v danom štádiu konania eliminovať zistené negatívne dopady správania otca na psychický vývoj maloletého. Súd nariadením neodkladného opatrenia sledoval zabránenie ďalšieho ohrozenia zdravého vývoja maloletého, ku ktorému by mohlo dôjsť v dôsledku ďalšieho vystavenia „povinného“ styku s otcom, ktorý podľa záverov odborníkov, psychológov, aktuálne nie je pre neho vhodný. Stav, v ktorom sa maloletý v súčasnosti nachádza, spôsobený správaním otca a jeho zisteným rozporuplným postojom k maloletému, navodzuje u maloletého zmätenosť, bezradnosť, pocit frustrácie, neporozumenia, preto zotrvávanie v tomto stave môže vážne ovplyvniť a ohroziť prirodzený zdravý vývoj maloletého. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého návrh vo veci samej nepodala, súd postupom podľa ust. § 360 CMP zároveň v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia vyslovil, že začína konanie vo veci samej.

5. Otec maloletého sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.11.2017, doplneným 12.02.2018 na výzvu súdu na doplnenie a opravu podania domáhal zrušenia neodkladného opatrenia súdu, nariadeného uznesením č.k. 3P/135/2017 - 14 zo dňa 03.10.2017. Svoj návrh otec ako aj vyjadrenie k veci samej odôvodnil tým, že od posledného rozhodovania, ktorým bola schválená dohoda rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému, sa nezmenili pomery. Poukázal na skutočnosť, že rodičovská dohoda bola súdom schválená v čase, kedy bol otec právoplatným rozsudkom odsúdený na podmienkový trest odňatia slobody v trestnom konaní a súd na túto okolnosť pri svojom rozhodovaní prihliadol. Podľa vyjadrenia otca nie je naplnený ani predpoklad, aby súd rozhodoval o zmene úpravy styku otca s maloletým, o zákaze styku, ktoré bolo začaté, nebola tiež potreba nariadiť znalecké dokazovanie, pretože skutkový stav zistený súdom v konaní 3P/115/2016 dovoľuje záver, že „obmedzená“ úprava styku otca s maloletým v tomto konaní za súčasného uloženia výchovných opatrení (uložených v konaní sp.zn. 3P/10/2017) je v záujme dieťaťa a zo zisteného skutkového stavu rovnako nepochybne vyplýva, že sú splnené všetky zákonné podmienky pre tento už obmedzený rozsah úpravy styku otca s maloletým a niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk ešte viacej zužovaný resp. úplne zakázaný. Otec dôvodil tým, že od septembra 2017 navštevuje odbornú psychologickú ambulanciu klinického psychológa: J. B. L., „L. s.r.o.“ NZZ - Psychologická Ambulancia, v ktorej sa podrobuje vlastnej psychologickej terapii za účelom zlepšenia svojej psychickej stability po prekonaní stresovej situácie, spôsobenej trestným konaním, najmä zameranú na zvládania emócií pri komunikácii s bývalou partnerkou. Od 7.12.2017 je v ambulantnej starostlivosti v R. C. L., kde sa podrobuje individuálnej protialkoholickému liečbe.

6. Súd uznesením zo dňa 16.04.2018, sp. zn. 3P/135/2017-97 návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia č.k. 3P/135/2017 - 14 zo dňa 03.10.2017 zamietol. Rozhodnutie odôvodnil súd poukazujúc na dôvody nariadenia neodkladného opatrenia uvedené v odseku 7 neodkladného opatrenia, ktorými okrem iných bola potreba stabilizovať pomery maloletého do času, kedy na základe riadne vykonaného dokazovania dôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Súd vyhodnotil návrh otca maloletého R. ako nedôvodný, nakoľko za zisteného skutočného stavu nebolo možné prijať otcom tvrdený záver, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. Vzhľadom na zistenú potrebu vykonania znaleckého dokazovania za účelom zistenia rodičovských kompetencií, ale aj z hľadiska prežívania dieťaťa optimálneho rozsahu kontaktu otca s maloletým a bez riadneho vyhodnotenia a ukončenia dokazovania vykonaného v danej veci nemožno vyhodnotiť návrh otca inak ako podaný predčasne. Dôvody tvrdené otcom, najmä, že otec má o maloletého záujem a má snahu o nápravu, je potrebné v

konaní riadne preukázať, za účelom čoho bolo nariadené znalecké dokazovanie. V danej veci nedošlo ani k zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zrušenie neodkladného opatrenia, čo potvrdzuje aj správa Z. G. A., n.o., podľa ktorej je citová väzba dieťaťa orientovaná na matku, ktorú vníma ako zdroj istoty a bezpečia, pričom čas strávený s otcom sa objavil u dieťaťa v ambivalencii. V správe rovnako odporučili presne zadefinovať a dôsledne rešpektovať kontakty otca s dieťaťom, ktoré v tomto konaní bude možné ustáliť až po vykonanom dokazovaní. Zrušenie neodkladného opatrenia by podľa názoru súdi znamenalo v danom prípade navrátenie maloletého R. do stavu pred nariadením neodkladného opatrenia, teda do stavu, kedy bol styk otca s maloletým upravený a ktorý sa prejavil ako problematický z hľadiska prežívania maloletého, tak ako to bolo popísané detským psychológom Z. G. iR., n.o. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.05.2018.

7. Kolízny opatrovník ako zástupca maloletého v konaní, na pojednávaní dňa 14.11.2018 uviedol, že na základe vykonaného dokazovania je v záujme dieťaťa upraviť styk v zmysle záverov znaleckého posudku, avšak vzhľadom na ústretovosť matky a zhodné stanovisko rodičov, ktorí sa de facto dohodli na širšej úprave styku, kolízny opatrovník súhlasil s rozhodnutím súdu, prípadne schválením rodičovskej dohody v rozsahu bežnej úpravy styku, na akej sa rodičia dohodli na pojednávaní dňa 15.10.2018, ktorá zodpovedá rozsahu stretávania otca s maloletým R. v súčasnosti. Rozsah styku, ktorý požaduje otec, teda pridanie nedele, nepovažuje kolízny opatrovník za zhodné so závermi znaleckého dokazovania.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie vedúce k zisteniu skutočného stavu veci, a to výsluchom matky, výsluchom otca, prednesmi právnej zástupkyne matky a právneho zástupcu otca, prednesom kolízneho opatrovníka, znaleckým posudkom číslo 03/2018 vypracovaným súdom ustanovenou znalkyňou J.. C. F., PhD., listinnými dôkazmi založenými účastníkmi do súdneho spisu, správou Z. detskej istoty, n.o. zo dňa 20.11.2017, obsahom pripojeného spisu sp. zn. 3P/10/2017 a 3P/115/2016, najmä rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/115/2016-135 zo dňa 11.11.2016, právoplatným dňa 25.11.2016 a uznesením č.k. 3P/10/2017-20 zo dňa 03.05.2017, právoplatným dňa 22.05.2017, prihliadol na celý obsah súdneho spisu, na základe čoho zistil skutočný stav veci.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/115/2016-135 zo dňa 11.11.2016, právoplatným dňa 25.11.2016 súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému R., na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a stredu v nepárnom kalendárnom týždni a vo štvrtok v párnom kalendárnom týždni, vždy v čase od 15,00 hod., kedy otec maloletého prevezme v školskom zariadení do 18,00 hod., kedy dieťa odovzdá matka v mieste jej bydliska, každú sobotu v párnom kalendárnom týždni od 10,00 hod. do 18,00 hod., počas letných školských prázdnin v čase od 01.07. do 15.07. v nepárnom kalendárnom roku a od 15.08. do 31.08. v párnom kalendárnom roku, kedy otec maloletého v čase začatia styku prevezme v mieste bydliska matky, kde ho najneskôr do 19,00 hod. určeného dňa toho ktorého roku aj odovzdá, počas jarných školských prázdnin určených MŠ SR pre Bratislavský kraj, vždy v párny kalendárny rok s tým, že rodičia sa v predstihu aspoň 30 dní po vyhlásení termínu dohodnú na dátume, kedy matka odovzdá v párny rok maloletého otcovi, počas veľkonočných sviatkov, vždy vo Veľkonočnú nedeľu v nepárnom kalendárnom roku v čase od 9,00 hod. do 18,00 hod., a vo Veľkonočný pondelok v párnom kalendárnom roku v čase od 9,00 hod. do 18,00 hod., a počas vianočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku v čase od 23.12. od 9,00 hod. do 25.12. do 15,00 hod. a v párnom kalendárnom roku v čase od 25.12. od 15,00 hod. do 27.12. do 18,00 hod., s tým, že otec si dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc mesiacom december 2016.

10. Uznesením č.k. 3P/10/2017-20 zo dňa 03.05.2017, právoplatným dňa 22.05.2017 súd nariadil rodičom maloletého výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, odbornému poradenstvu psychológa neziskovej organizácie Z. G. A., so sídlom O. I. X, L., za účelom zlepšenia výchovných zručností otca maloletého v počte 10 hodín, ktorých je povinný zúčastniť sa otec maloletého a zároveň za účelom zlepšenia schopností rodičov vzájomne komunikovať o výchove maloletého a v otázkach, týkajúcich sa výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému v počte 5 hodín, ktorých sú povinní zúčastniť sa obaja rodičia maloletého. Rodičom uložil povinnosť riadiť sa pokynmi psychológa, dodržiavať stanovené termíny stretnutí. Organizácii Z. G. A., n.o. uložil, aby súdu predložila záverečnú správu o priebehu stretnutí a účinkoch výchovného opatrenia na rodičov v lehote 15 dní od ukončenia výchovného opatrenia.

11. Súd nariadenie výchovného opatrenia odôvodnil tým, že vzhľadom na blízky citový vzťah maloletého k otcovi je v záujme maloletého rozvíjať jeho vzťah k otcovi, avšak vzhľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní súvisiacom s fyzickým útokom otca na matku, v rámci ktorého znalec konštatoval nie vždy vhodné výchovné praktiky otca vo vzťahu k maloletému R., je potrebné, aby otec zlepšil svoje rodičovské zručnosti a kompetencie a nadobudol reálny náhľad na možné negatíva jeho, hoci i dobre mieneného, výchovného pôsobenia, v súvislosti s čím súd usúdil potrebu nariadenia výchovného opatrenia otcovi maloletého. Súd vyhodnotil, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby došlo k zlepšeniu výchovných zručností otca, ako aj k zlepšeniu vzájomnej komunikácie medzi rodičmi za pomoci odborníka - psychológa, a preto nariadil výchovné opatrenie obom rodičom - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, s tým, že otcovi nariadil povinnosť podrobiť sa aj samostatnému poradenstvu bez prítomnosti matky v rozsahu 10 hodín, nakoľko v konaní bolo zistené, že v záujme maloletého je nevyhnutné napomôcť rozvoju rodičovských zručností otca za asistencie psychológa.

12. Zo správy z realizácie výchovného opatrenia vypracovanou Z. G. A., n.o. súd zistil nasledovné: Psychologické poradenstvo bolo zamerané na najlepší záujem dieťaťa v rámci rodičovskej výchovy a starostlivosti. S otcom dieťaťa psychológ podrobne rozoberal vývinové obdobie, v ktorom sa dieťa nachádza, aké sú v uvedenom štádiu potreby, aké môže byť prežívanie psychickej záťaže a súčasne aké sú ohrozenia. Opakovane sa tiež v rámci realizácie výchovného opatrenia venovali významu rodičovských rolí pre dieťa ako byť kvalitným rodičom v oddelenom vzťahu, ako nezaťažovať dieťa do riešenia partnerského vzťahu, neživiť v dieťati nádej, že budú žiť ako rodina. Riešili spôsob a formu ako komunikovať s dieťaťom o rodinnej situácii, aké informácie dieťaťu ponúkať a vysvetliť v súlade s rešpektovaním veku dieťaťa. Počas sedení otec opakovane deklaroval snahu získať matku dieťaťa znovu ako partnerku a vytvoriť kompletnú rodinu. Považoval to za jediné správne riešenie pre R.. Odmietal prijať rozhodnutie matky, že sa do vzťahu nechce vrátiť. Odmietavý postoj matky k spoločnému životu vyvolával u otca silné emócie, ktoré boli často veľmi rozporuplné - od snahy po spoločnom živote až po negatívne hodnotenie matky a po úvahy odlúčenia sa od dieťaťa. Pretrvávajúci postoj otca k situácii vyvolával u matky strach, obavy a napätie. Na individuálnych stretnutiach obaja rodičia konštatovali, že dieťa je často v psychickej nepohode a upadá do regresného správania. Charakter výrazných regresných prejavov bol zaznamenaný aj počas poradenskej konzultácie, keď bol otec pozvaný aj s dieťaťom za účelom poznania vzájomnej interakcie. Tieto prejavy správania sa dieťaťa hodnotí psychológ ako obranné mechanizmy zvládania záťaže, pretože každý z rodičov vysielal na dieťa iné posolstvo o tom ako budú žiť. Otec komunikuje s dieťaťom o snahe zblíženia, matka o oddelenom rodičovstve. Súčasne môžu byť vyvolané strachom zo straty otca, ktorého už raz na čas stratil. Dieťa má prirodzene zmätok, situáciu nevie ešte objektívne vyhodnotiť, prežíva nejasnosť vzťahov, má neadekvátne očakávania a sklamanie. Dňa 8.8.2017 na poradenskej konzultácii otec dieťaťa deklaroval zmenu postoja k situácii, vyhodnotil svoju sedemmesačnú snahu za obnovenie partnerstva ako neúspešnú, bol nastavený ustáť svoje rozhodnutie. V rámci uvedenej zmeny prekonzultovali ako komunikovať s dieťaťom, ako mu vysvetliť, že rodičia žijú oddelene, ale obaja zostanú súčasťou jeho života. Dňa 15.8.2017 sa zrealizovala poradenská konzultácia s oboma rodičmi. Rodičom poskytli priebežnú analýzu absolvovaných intervencií a z toho vyplývajúce poradenstvo a odporúčania v záujme dieťaťa. Rodičom vysvetlili, že ich napäté prežívanie sa priamym transferom implantuje do prežívania dieťaťa a následne vyvoláva psychickú nepohodu, neistotu, strach zo straty jedného alebo druhého rodiča a tiež prejavy regresného alebo agresívneho správania. Ocenili otca, že dieťaťu pripravoval zaujímavý program i ústretové správanie matky, pri zabezpečovaní kontaktu otca s dieťaťom aj nad rámec stanoveného času. Rodičom odporučili, aby dieťaťu poskytli jasné pomenovanie vzťahov, že rodičia budú žiť oddelene, uistia dieťa že ho obaja ľúbia, budú súčasťou jeho života a u oboch bude mať pocit istoty a bezpečia. Obaja rodičia budú navzájom rešpektovať potreby dieťaťa, jeho režim a povinnosti vzhľadom k škole, k záujmom a k voľnému relaxačnému času. Zabezpečia slušnú, korektnú vzájomnú komunikáciu. Na záver sa dohodli na pokračujúcej intervencii. Následne nastala zmena v poradenskom procese vzhľadom na vzniknutú udalosť zo dňa 15.0.8..2017, kedy večer 15.08.2017 matka Z. detskej istoty, n.o. telefonicky požiadala o poradenstvo vzhľadom na psychický stav dieťaťa. Dieťa sa vrátilo zo stretnutia s otcom vo veľmi rozrušenom stave, plakalo, bolo vyplašené a zneistené. Matke povedalo, že ho otec nechce, že má na neho zabudnúť, že ho bolí srdce, že zomrie. Uvedené spôsobilo výraznú záťaž pre dieťa. Matka ošetrila dieťa, čiastočne upokojila a uistila ho, že je v bezpečí a že ho vždy ochráni. Vzhľadom k pretrvávajúcej nepohode psychologička na tretí deň po udalosti navštívila dieťa v domácom prostredí. Dieťa bolo stále rozrušené a keď rozprávalo

o situácii, ktorú zažilo, objavil sa očný tik na ľavom oku a tik v hornej časti tváre. Dieťa nechápalo čo mu otec povedal „že už nie je môj tatino, že to bude navždy, že ho už neuvidím, že mám na neho zabudnúť a hovoril aj iné“. Dieťa o zážitku rozprávalo s podtónom otázky „prečo“ a „čo“ prečo sa to stalo, čo som spravil. V rozhovore s dieťaťom sa manifestovala hlavne neistota, sklon k sebaobviňovaniu a ambivalencia - chcel by otca, ale má aj strach. Vzhľadom na psychickú dekompenzáciu a známky neurotizácie odporučili matke neurologické vyšetrenie, ktoré matka už zabezpečila a tiež psychologickú diagnostiku a následnú terapiu. Dieťa prvé vyšetrenie už absolvovalo v G. M. pri Y.. Vzhľadom na stav dieťaťa odporučili pokojné prostredie, eliminovať záťažové a stresové situácie a hlavne poskytnúť dieťaťu čas na zastabilizovanie psychického stavu a neodporučili kontakt dieťaťa s otcom.

13. Zo znaleckého posudku J. C. F., J., znalkyne v odvetví klinická psychológia detí a poradenská psychológia zo dňa 10.07.2018 vyplynul okrem iného záver, že z hľadiska aktuálneho psychického stavu, resp. psychickej výbavy maloletého a psychickej výbavy otca, ktoré boli znalkyňou zistené znaleckým vyšetrením odporúča znalkyňa styk s otcom iba za prítomnosti matky, resp. dozorovaný styk (terapeutom) v rozsahu 2 hodiny každý druhý víkend v sobotu alebo v nedeľu. Uplatnenie širšej role otca vidí znalkyňa v období, kedy budú z jeho strany plne prednostne rešpektované veku primerané a individuálne potreby maloletého ako aj matkine výchovné priority a stratégie a eliminujú sa, resp. minimalizujú sa konflikty zo strany otca voči matke (hlbinná dynamická psychoterapia a nácvik stratégie zvládania hnevu a adaptačných stratégií). Matke znalkyňa odporučila dodržiavať súdom zadefinovaný styk maloletého s otcom, tak aby v tom bola pre maloletého režimová štruktúra, vlastnú psychoterapiu a konzultácie s terapeutmi.

14. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 14.11.2018 uviedla, že otec nedodrжал svoj sľub, týkajúci sa hradenia výživného nad rámec výživného určeného v ostatnom rozhodnutí súdu na základe schválenej rodičovskej dohody, nakoľko otec neprispieva na športovú činnosť maloletého a neprispieva ani na školné, pričom od septembra 2018 navštevuje R. súkromnú B. školu na V. M. s názvom F. A., s výškou mesačného školného 950 Eur plus strava, pričom tento rok má maloletý dohodnuté znížené školné na 600 Eur, na základe čoho mala matka záujem v rámci novej rodičovskej dohody riešiť aj otázku výživného. Podľa informácie od právneho zástupcu otca otec súhlasil s tým, že bude na výživu syna prispievať sumou 300 Eur. Právna zástupkyňa ozrejmla, že nechceli podávať návrh na zvýšenie výživného a pokiaľ otec nechce prispievať na výživu mal. sumou 300 Eur, matka netrvá na zvýšení výživného. Pokiaľ ide o styk otca s maloletým, vyslovila názor, že po počiatkových ťažkostiach styk otca s maloletým prebiehal viac menej v poriadku, s výnimkou toho, že vo štvrtky, kedy má dieťa tzv. „suchý tréning“, mu otec dával na výber medzi tréningom a hraním na play station, čo narúša režim dieťaťa a matka s tým nesúhlasí, keďže ani v hokejovom klube nie je takéto správanie akceptovateľné.

15. Z výpovede matky vyplynulo okrem iného, že na zmene školy sa rodičia dohodli s tým, že konkrétnu školu vybrala matka. Rovnako uviedla, že momentálne je psychický stav R. stabilný a dobrý, s otcom sa stretáva rád v zmysle pravidiel, ktoré spoločne nastavili na minulom pojednávaní, dňa 15.10.2018.

16. Z výpovede otca pokiaľ ide o výživné vyplynulo, že otec súhlasí s tým, aby na syna prispieval výživným v sume 300 Eur. Otec súhlasil s tvrdením matky, že v podstate rodičia dospeli k dohode až na to, že vzhľadom na želanie R. byť s otcom čo najviac, o čom sa podľa otca môže presvedčiť súd jeho vypočutím, otec trval na tom, aby bol styk s maloletým upravený aj v nedeľu v párnom týždni od 10:00 hod. do 18:00 hod. K SMS komunikácii, predloženej matkou uviedol, že obdobnú komunikáciu vie preukázať aj na strane matky, vzhľadom na to, že rodičia dospeli k dohode, nepovažoval za potrebné komunikáciu predkladať súdu. Otec nesúhlasil s tvrdením, že by nevynakladal na syna prostriedky aj nad rámec výživného. V znaleckom posudku bol obvinený, že syna ohuruje nákupom drahých vecí a výletov. Tvrdil, že doposiaľ ho matka nikdy nežiadala, aby prispieval na školné, on údajne ani nevedel, kde syn chodí do školy. Pokiaľ ide o peniaze, stačí, aby matka otcovi napísala a on na potreby syna prispeje. K neúčasti na suchých tréningoch sa otec vyjadril v tom zmysle, že R. na ne nechce chodiť, chce byť radšej s otcom, navyše matka vie, že otcov otec je nevyliciteľne chorý, preto otec chcel, aby si R. ešte užil deda, s ktorým má dobrý vzťah.

17. Pokiaľ ide o vykonané dokazovanie, súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 14.11.2018, pred ukončením dokazovania rozhodol, že nevykoná dokazovanie zisťovaním názoru dieťaťa jeho výsluchom, ktorý otec navrhol vykonať na pojednávaní dňa 14.11.2018, z dôvodu, aby tak preukázal dôvodnosť svojho návrhu na úpravu styku s maloletým okrem soboty v párnom týždni aj v

nedeľu v párnom týždni v rovnakom časovom rozsahu, pre ktorý postoj otca napokon nedošlo k uzavretiu rodičovskej dohody. Súd na základe doposiaľ vykonaného dokazovania prijal záver, že aj vzhľadom na vykonané znalecké dokazovanie v rámci ktorého bol maloletý podrobený znaleckému vyšetreniu, skutočnosť, že maloletý sa v dôsledku správania otca v minulosti doposiaľ podrobuje terapii u psychológa, najmä však vzhľadom na tú skutočnosť, že výsledky vykonaného dokazovania vytvorili dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu, posúdil súd dokazovanie výsluchom maloletého za nadbytočné, a to aj so zreteľom na rozsah spornej otázky. Súd má za to, že zisťovanie názoru dieťaťa k tejto otázke by dieťa zbytočne zaťažilo a vystavilo konfliktu lojality.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

20. Podľa ustanovenia § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

22. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa ustanovenia § 121 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25. Poukazujúc na všetky závery vykonaného dokazovania a doposiaľ v odôvodnení vyslovené názory súdu, súd o zmene úpravy styku otca s maloletým rozhodol de facto na základe konsenzu rodičov, v intenciách rodičmi realizovaného styku, dohodnutom na pojednávaní dňa 15.10.2018. Odklonenie sa od záverov znaleckého posudku, v ktorom znalkyňa vyslovila názor, že najmä vzhľadom na psychickú výbavu otca, ako aj maloletého je vhodné, aby styk prebiehal za prítomnosti matky, súd vysvetľuje tým, že na strane maloletého bolo zistené zlepšenie pokiaľ ide o jeho reakciu na stretávanie s otcom a aj na strane otca bola zistená snaha o zlepšenie svojho správania pred maloletým a snaha o rešpektovanie pravidiel, ktoré sú vzhľadom na psychický stav maloletého pre neho kľúčové, nakoľko mu poskytujú pocit a bezpečia. Matka sa pred súdom jednoznačne vyjadrila, že súčasný psychický stav maloletého je dobrý a sama navrhla úpravu styku v rozsahu nastolenom zmenou rozsudku.

26. Sumarizujúc všetko uvedené súd zmenil ostatné rozhodnutie o úprave styku otca s maloletým a styk otca s maloletým upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým vo štvrtok od 14:15 hod. do 18:00 hod. a v sobotu v párnom kalendárnom týždni od 10:00 hod. do 18:00 hod., s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, v rámci ktorých je styk upravený osobitne. Počas sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, je otec oprávnený stretávať sa s maloletým počas letných školských prázdnin od 07.07. od 10:00 hod. do 14.07. do 10:00 hod. a od 07.08. od 10:00 hod. do 14.08. do 10:00 hod., - počas vianočných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku dňa 23.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod., 24.12. od 10:00 hod. do 15:00 hod., 31.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v párnom kalendárnom roku dňa 25.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod. a 26.12. od 10:00 hod. do 18:00 hod., počas jarných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku od soboty nasledujúcej po poslednom dni vyučovania pred začiatkom jarných prázdnin od 10:00 hod. do nasledujúcej soboty do 18:00 hod., počas jesenných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania pred začiatkom jesenných prázdnin od 18:00 hod. do posledného dňa jesenných prázdnin do 16:00 hod., počas veľkonočných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku vo Veľkonočnú nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku vo Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 18:00 hod. Otec si dieťa prevezme v určenom čase v mieste bydliska matky, kde ho aj po skončení styku odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

27. Súd ako už spomenul na viacerých miestach, nevyhovел návrhu otca na úpravu styku s maloletým v nedeľu v párnom kalendárnom týždni od 10.00 hod. do 18.00 hod. z dôvodu, že v takomto prípade by išlo de facto o rozšírenie styku otca s maloletým, pričom výsledky vykonaného dokazovania, najmä výsledky znaleckého dokazovania nedovoľujú prijať záver, že sú splnené podmienky pre rozšírenie bežného styku otca s maloletým.

28. Súd vo svojom rozhodnutí rozhodol o zvýšení výživného vzhľadom na zmenu pomerov na strane maloletého, spočívajúcu v zvýšení jeho výdavkov na vzdelávanie, nakoľko maloletý nastúpil v školskom roku 2018/2019 na súkromnú základnú školu, s výškou školného zatiaľ 600 Eur, čo otec akceptoval a súhlasil so zvýšením výživného, preto súd zvýšil výživné na maloletého R. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 300,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc mesiacom november 2018, na základe konsenzu oboch rodičov. Súd vzhľadom na skutočnosť, že návrh na zvýšenie výživného bol prednesený až na pojednávaní dňa 14.11.2018 a otec s návrhom na zvýšenie výživného na sumu 300,- Eur mesačne vyslovil súhlas, súd v záujme hospodárnosti konania nepovažoval za potrebné odročiť pojednávanie za účelom zistenia majetkových a zárobkových pomerov rodičov.

29. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom súd usúdil, že v danom prípade sa o výnimku zo zákonom stanovenej zásady mimosporového konania, podľa ktorej si každý z účastníkov trovy konania znáša sám, nejedná a účastníci si náhradu trov konania ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.